

Hvor er det godt å bo?

Dagens Næringsliv hadde 11. august et stort oppslag hvor alle norske kommuner rangeres etter resultatene på en indeks bestående av 29 indikatorer.

- Her er det best å bo, proklamerer næringslivsavisen og kårer Luster, en kommune nesten helt uten næringsliv, til den beste.

Risør havnet nesten helt på bunnen av lista. En liten trøst var det at Arendal scoret enda dårligere.

Undersøkelsen minner oss om den gamle ibsenske visdom om at når utgangspunktet er galest, blir resultatet originalest. Nordmenn flest ønsker å bo i byer, likevel må vi helt til 179 på listen før vi finner den første byen. Er folk dumme som bor i by, eller er det noen som tvinger dem til det, stakkars? Naturligvis ikke. Det er DN-undersøkelsen, ikke folk flest som tar feil.

I undersøkelsen er det de mest øde og døde kommunene som scorer høyt. Hvordan kan man da i stedet fastslå hvor det er godt å bo? Det kan man gjøre på ulike måter. Enten ved å spørre folk hvilke stedsfaktorer som er viktigst for bolyst og tilfredshet, så kan man vekte og måle dette. Ellers kan man, som DN, ta utgangspunkt i kjente størrelser fra tilgjengelig statistikk, og behandle dette med samfunnsvitenskapelig innsikt, ikke bare med en kalkulator.

Det er laget flere undersøkelser der man har forsøkt å kartlegge kommuners og regioners attraktivitet. Her har man tatt utgangspunkt i flyttestrømmen, fordi man antar at folk flytter dit de ønsker. Denne flyttestrømmen har som regel en sammenheng med veksten i arbeidsplasser.

Men ser man bort fra dette, viser undersøkelsene at folk flytter til steder med høy befolkningskonsentrasjon, gode pendlingsmuligheter som henger sammen med nærhet til store arbeidsmarkeder og gode kommunikasjoner, og relativt mange kafeer, puber og restauranter. Boligbyggingen er også viktig. Unge mennesker under 30 år har sterke preferanser for folkerike kommuner og steder med universitet eller høgskole, mens barnefamilier gjerne flytter til små kommuner hvor det ikke er langt til nærmeste by. Ingen av de tradisjonelle levekårsindikatorerne har noen som helst positiv sammenheng med hvor folk ønsker å bo. Det er snarere slik at det er en negativ sammenheng - de mest attraktive stedene for folk flest, scorer lavt på levekår.

For Risør må det være en trøst. Men man kommer ikke bort i fra at god næringsutvikling og gode bostedskvaliteter fortsatt vil bety mye for bosettingen.

LEDER

Når utgangspunktet er galest, blir resultatet originalest

LESERBREV

Risør by står nå foran en historisk beslutning med konsekvenser på et nivå med bybranner, nedleggelsen av Krana og den storstilte planen om oppfylling av indre havn på 1970-tallet. Byens politikere skal på torsdag vedta en retning i Risørs utvikling som vil få avgjørende betydning for fremtiden.

Utbyggingen av Flisvika vil kunne bli et tilsvarende uheldig vendepunkt for Risør by. Risørs historiske kjerneverdier og bylandskap er alvorlig truet.

Dette handler ikke bare om smak og behag, om stil eller om gammelt og nytt. Det dreier seg om grunnleggende verdier som helårsby, funksjonsblanding, formater og variasjon. Det prosjekterte boligfeltet er for de få som har nok midler til å sole seg på byens beste tomt i sommerhalvåret.

De vil kunne hygge seg med et høyverdig nabolag i form av en av Norges vakreste hvite trebyer; resten av Risør vil oppleve et fremmedlegeme, en bebyggelse som kommer til å endre og dominere inntrykket av hele byen.

Hvorfor har ikke Risørfolk større tro på byens udiskutable verdi: respekten for det lille formatet? Risør som allerede er hyllet av til-

flyttede feriekongelige, bejublet av verdens kammermusikkmiljø, den perfekte arena for store kulturfestivaler i Norges flotteste byrom, et mykt og omsorgsfullt rede for kunstnere og håndverkere, og ikke minst en by med et sjeldent særpreg for folk flest. Selv de som nå ødelegger byens profil, legger avgjørende vekt på Risørs spesielle kvaliteter i sine salgsbrosjyrer når de nå skal selge arvesølvet.

Mine 46 år som gjest i Risør har lært meg noe om byen og folket. Den forsiktede og sjarmerende selvbevisstheten her bærer og formidler verdier som de hippeste jetsetmiljøene i en del av de større fjordbyene har mistet. Risør har vært et fristed for dem som misliker denne nye, unorske, nyrlike og spradende væremåten. Men for noen er dette altså ikke nok. De som skal tjene penger på utbyggingen, og ikke har øyne for helheten, er trolig de eneste som vil finne seg i den slags naboer.

Jeg undrer meg over hvorfor byen ikke gjør opprør mot Flisvikaplanene. Kan hende det koster dyrt å yppe seg mot byens store investor? Kanskje sitter man bøyet over vaffelhjertet og med nesa nedi syltetøyklatten? Imens skjer det dramatiske ting! Før man har fått tørket nesetippen har vesentlige kvaliteter med byen endret seg ugjenkallelig. Illustrasjoner som er vist er dessverre ikke egnet til å la folk

forstå hva det dreier seg om.

Mest sannsynlig handler dette om at man ikke har øvelse i å møte slike utfordringer. Stedsutvikling har faktisk ikke vært tema i en by som har grodd av seg selv. Faget har ikke prestisje i arkitektmiljøene heller. Der er det formen på enkeltbyggene som gjelder. Risør er ikke alene om å overse eller ikke forstå slike trusler. Å bygge steds-kvaliteter er en mangelvare i alle norske byer og tettsteder. Det spesielle med Risør er at byen enda ikke er banalisert og ødelagt.

Risør har utfordringer med å få til vekst og aktivitet for hele året. Jeg kan lett forstå at man leter etter noe mer. Men de politikere og driftige mennesker som med beste vilje uttrykker at "nå må det skje noe", må gi oss en noe dypere forklaring på hva dette "noe" innebærer.

Flisvikautbyggingen blir et tids-skifte. Blir prosjektet gjennomført, er det ingen vei tilbake. Derfor må byens ansvarlige ta en timeout og drøfte Risørs verdier på et prinsipielt plan. Hvordan kan man utvikle den levende byen med respekt for det lille formatet? Hvilke konsekvenser skal verdiene i verneplanen ha for resten av byen? Og for omgivelsene? Jeg håper Risør står imot kortsiktig tenkning og ser fremover.

Erling Okkenhaug, Gjernes/Oslo

Erling Okkenhaug undrer seg over hvorfor byen ikke gjør opprør mot Flisvikaplanene.

Om respekt for det lille formatet

Pressens faglige utvalg PFU

Aust Agder Blad arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale, oppfordres til å ta kontakt med redaksjonen. Pressens Faglige Utvalg (PFU) er et klageorgan oppnevnt av Norsk Presseforbund, som behandler klager mot pressen i presseetiske spørsmål. Adresse: Prinsens gt. 1 Postboks 46 Sentrum, 0101 Oslo. Tlf. 22 41 56 80, fax. 22 41 19 80.

Aust Agder Blad

Solsiden 12, postboks 40, 4951 Risør
Telefon 37 14 91 00 - Telefaks 37 14 91 01

redaksjon@austagderblad.no
annonser@austagderblad.no
abonnement@austagderblad.no

Ekspressjonen åpen mandag-fredag kl. 08.30 - 15.00

Uteblir avisen ring telefon 37 14 91 00
(tirsdag, torsdag kl. 08.00 - 11.00)

Redaksjonen
Rolf Røisland, red/disp
Direkte tlf. 37 14 91 09

Steinar Ryvind, journ.
Direkte tlf. 37 14 91 04

Svein Walstad, journ.
Direkte tlf. 37 14 91 06

Anne Kath. Tveide, journ.
Direkte tlf. 37 14 91 08

Tore Myrberg, jour.
Direkte 37 14 91 10

Annonseavdelingen
Roy Pedersen
Direkte tlf. 37 14 91 00

Nils Røisland
Direkte tlf. 37 14 91 02

Halvard Ellefsen
Direkte tlf. 37 14 91 03

Privattelefoner
Rolf Røisland red/disp.
Privat 37 15 30 61
Mobil 90 83 64 77

Steinar Ryvind, journ.
Mobil 92 40 47 74

Svein Walstad, journ.
Privat 37 15 50 11
Mobil 92 40 47 76

Anne Kath. Tveide, journ.
Mobil 92 61 00 92

Tore Myrberg, jour.
Mobil 90 06 91 11

Nina Akersveen
Prod. ansvarlig
Mobil 90 85 36 81

Roy Pedersen, ann
Privat 37 15 20 07

Nils Røisland, salg
Privat 37 15 00 49
Mobil 90 88 05 60

Halvard Ellefsen
Privat 37 15 16 24
Mobil 90 27 31 51

Annonsepriser
eks. mva fra 1. januar 2008
Alm. plass kr. 550 pr. modul
Tekstside kr. 800 pr. modul
1. side kr. 1400 pr. modul

Abonnementpriser
fra 1. januar 2008
Pr. kvartal kr. 310,-
Pr. halvår kr. 620,-
Pr. år kr. 1150,-
Løssalg kr. 20,-

Utgitt av
Aust Agder Blad AS

Utforming
Aust Agder Blad AS

Trykk
Trykk 1 Larvik

Opplag
3.900 eksemplarer

Nettutgaven
www.austagderblad.no